

GENERALITAT DE CATALUNYA

Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca

FULLS D'INFORMACIÓ TÈCNICA

Servei d'Extensió
Agrària.

El cultiu del Raigràs Italià.

F I T Núm. 11, maig/83

PREPARAT PER:

L'EQUIP TÈCNIC DE RAMADERIA
I FARRATGERES

(Antoni Ferrer, Ramon Torres)

TIPUS DE SÒL I LLOC DINS LA ROTACIÓ

El cultiu del raigràs, si l'adobament - és suficient, no és massa exigent quant a - tipus de sol i pH.

No destrueix l'estructura del sòl. No - és convenient que segueixi a un cultiu pas- turat (parasitisme). Després del seu cultiu, hi pot anar un blat de moro, també anomenat panís o moresc.

PREPARACIÓ DEL SÒL

La llavor és molt petita, no té reser- ves i requereix que la naixença sigui molt ràpida. Perquè això sigui possible, caldrà que: 1) el sòl sigui remogut en profunditat (l'aigua pujarà a la superfície), 2) els 5-10 cms. primers (superfície) han d'estar -- polvoritzats (sense arribar a fer-li perdre l'estructura).

Les labors dependran del cultiu anterior i de com estigui el sòl. S'elegiran la tota

l'itat o algunes de les següents labors:

- Subsolar
- Labor de orelló ("vertedera") o disc
- Passada de cultivador
- Passada de "rotovator"
- Rutlló

ÈPOQUES DE SEMBRA I TIPUS DE / VARIETATS

- 1) Secà (quan la climatologia no permet --- que el raigràs passi l'estiu, tant per excès de calor com per manca de pluja): semar a la tardor (final d'estiu): va- rietats alternatives i no alternatives; a.- Amb eixut: quan s'hagi preparat el - terreny amb labors profundes i s'hagin pogut recollir les primeres pluges de -- l'estiu. És convenient passar el rutlló després de sembrar; b.- Sembrar amb saó: després de les primeres pluges de tardor.
- 2) Regadiu o secà amb bona distribució de - pluges tot l'any: sembrar a la tardor amb

varietats alternatives o no alternatives.
Semrar a la primavera amb varietats al-
ternatives si tan sols volem fenc o en-
sitjat, i amb varietats no alternatives.
si volem farratge verd a l'estiu i conti-
nuar el cultiu fins a la primavera se--
güent.

DENSITATS, PROFUNDITAT DE SEMBRAR

A sòls molt ben preparats i utilitzant -
màquines de precisió: 10 Kg./Ha. Dosis nor-
mals: 15 a 20 kg./Ha. (diploides), 25 a 30
Kg./Ha. (tetraploides).

Semrar molt superficialment. Màxim a 5
cm. de profunditat (millor a 2 cm.).

ADOBAMENT

L'adobament fòsfor potàssic és important
per al creixement i manteniment de bons ren-
diments. Es recomanen 100-150 unitats de --
fosfòric i 200-300 unitats de potassa per Ha.

El fens ajuda a millorar l'estructura. -
Enterrar-lo amb la passada de orelló ("ver-
tedera") o disc.

Quanta nitrogen: 50 unitats a la sembra
de tardor, 50 unitats a la tercera fulla i
100 unitats després (als 7 dies) de cada --
dall.

TRACTAMENTS FITOSANITARIS

El tractament no varia d'altres gramínies,
cal consultar per a cada cas. Generalment,
en bones condicions climàtiques i culturals,
el raigràs rebrota constantment i això per-
met enfrontar-se a les males herbes i mala-
ties. La millor lluita contra les males her-
bes, si ho permet l'estat del sòl, és dallar
als dos mesos de sembrat.

APROFITAMENT

L'aprofitament està relacionat amb la va-
rietat (alternativa, no alternativa), època
de sembra (tardor, primavera), climatologia,
objectiu de la producció (pastura, ensitjat,
fenificat, etc.); i el primer dall fora de
l'estat vegetatiu ens determinarà el poste-
rior aprofitament. Cada cas s'haurà de re--
soldre a cada comarca.

Els estats de desenvolupament de la plan-
ta en condicions normals (sense cap aprofita-
ment) serien els següents:

- [1] - Estat vegetatiu: forma mates, no es--
tan definides les espigues.
- [2] - "Espiga a 10 cm.": el 50 % de les es-
pigues, dins la beina, es situen a --
mig pam de terra.
- [3] - "Principi d'espigat": Apareixen les -
primeres espigues fora de beina (5 es-
pigues per metre).
- [4] - "Espigat": el 50 % de les espigues --
són fora (50 espigues per metre).
- [5] - "Floració": el 50 % de les espigues -
tenen els estams sortits.

Quan es donen dalls a l'estat vegetatiu
[1] s'obtenen produccions acceptables durant
l'hivern (2 dalls) a zones mediterrànies --
(de novembre a febrer). A la sortida de l'hi-
vern l'estat en que donem el 1er. dall defi-
nirà la producció; igualment a les sembres
de primavera.

Veiem dos dalls característics i a partir
dels quals tindrem un aprofitament determi-
nat:

"Dall una mica abans de l'estat 'espiga a -
10 cm.' " (entre [1] i [2]).

Es el dall típic de la sortida de l'hivern. No es dallen les espigues i per tant l'evolució cap a la floració continuarà normalment.

Les conseqüències per als dalls posteriors seran:

- tiges principals més curtes que les que obtindríem amb l'evolució normal (no obtindrem tanta producció)
- No tantes tiges principals i més tiges vegetatives (valor nutritiu més alt)
- en conjunt, els dalls posteriors ens donaran més qualitat pero no tanta quantitat

"Dall després de l'estat 'espiga a 10 cm.'" (entre **2** i **3**).

Es suprimeixen les espigues. Les conseqüències per als dalls posteriors seran:

- tiges vegetatives més joves i més fills per planta
- el rebrot resta una mica retardat
- l'espigat i la floració es retarden (respecte a la seva evolució normal), (les varietats no alternatives no aniran cap a l'espigat per manca d'hores fred)

A partir d'aquestes definicions podrem decidir el futur del cultiu. Consulteu el vostre cas.

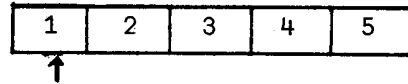
Exemples:

- si volem un ensitjat amb molt de volum i qualitat acceptable, el ferem a l'estat "principi d'espigat" i no haurem donat - "dalls una mica abans de l'estat 'espiga a 10 cm.'"
- si volem un fenc acceptable i dallem al "principi d'espigat" obtindrem més bon fenc si hem anat fent "dalls abans de -

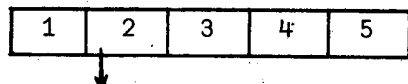
l'estat 'principi d'espigat'" ja que tindrem més fulles.

Exemples gràfics:

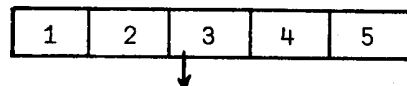
- els requadres són els estats definits abans

Un o dos dalls d'hivern. Tercer dall ensitjat, quart dall fenificat.

Explotació en verd i l'últim dall deixar-ho per fenificar quan s'hi arribi al principi d'espigat **3**.

Explotació en verd i l'últim dall deixar-lo per ensitjar.

Podem fer moltes variacions, o sigui, podem obtenir bon farratge de moltes maneres.

BIBLIOGRAFIA CONSULTADA

- *EL CULTIVO DEL RAIGRAS EN MENORCA.* J. Mir Mateo
- *LES GRAMINÉES FOURRAGERES.* Michel Gillet
- *LE RAY GRASS D'ITALIE.* Institut Technique des Cereales et Fourrages.
- *LE RAY GRASS D'ITALIE.* Conseils de Culture. Chambre d'Agriculture de la Haute-Garonne.